

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe un jum. . . 12 "
 Pe o lună . . . 2 "
 Nrul de Duminică
 Pe un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Prul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 un 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Deal Ferenoz-utca 20.
INSERTIUNILE
 se primesc la administra-
 ție.
 Mulțumite publice și Loc de-
 schis costă fiecare pe 20 fr.
 Manuscrise nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oră și
 comitat 502.

Conferința din Budapesta.

Ieri și azi membrii comitetului național au avut o discuție amănunțită și temeinică despre situația politică ce ni s'a creat după alegerile ilegale ale contelui Khuen. În împrejurările în cari ne aflăm, consfăturile și mai ales hotărârile contelui sânt în centrul de atențiune al poporului nostru. După o luptă pierdută cum au fost alegerile acestea, pierdută nu atât prin slăbiciunea noastră, cât prin mijloacele de luptă ale adversarilor, pretutindeni s'a simțit nevoia unei consfătuiri a fruntașilor. Într'adevăr ne aflăm într'o primejdie.

Supt impresia întâie a dezastrului se putea întâmpla ușor ca sufletul poporului să fie cuprins de desăvârșire și să recădem în apatia și amorțea de dinaintea activității parlamentare. Trebuia deci o manifestare de energie, de poftă de muncă și de luptă, trebuia să se arete că fruntașii noștri nu au pierdut nădejile și că dezastrul, departe de a ne amorți, a fost un îndemn de noi stăruințe și mai încordate.

Acesta a fost rostul psihologic al conferinței din Budapesta și sântem siguri că ea s'a împlinit cu desăvârșire. Hotărârile ce s'au luat vor avea de bună seamă darul de a liniști lumea românească și de a-i reda încrederea în soarta luptei noastre.

Desbaterile ce s'au urmat la Budapesta au fost interesante și pline de învățăminte. A fost mai ales o discuție mai lungă și oodnică asupra alegerilor. Mai mulți din

foștii candidați și-au expus experiențele și au tras încheierile cuvenite.

Dintre aceste constatări au fost una care s'a făcut în mod unanim și care trebuie să umple de cea mai mare bucurie pe oricine. Toți cei de față au constatat că *poporul pretutindeni este cu noi* și primește politica noastră și pe reprezentanții ei cu cea mai mare încredere.

S'au întâmplat în multe locuri adevărate minuni de eroism și abnegațiune pentru cauza noastră. Insufletirea asta a rodit cele mai frumoase flori, fapte de vitejie de devotament și abnegațiune cari dovedesc că fondul moral al poporului e de o curățenie și de un idealism ce ar putea servi drept pildă multora dintre fruntași.

S'a constatat însă și un neajuns. Unul dintre candidați povestea că deși plin de curățenie și *idealism*, poporul nu este pretutindeni pregătit politicește, pentru a înțelege deosebirea între candidații români naționaliști și cei guvernamentali.

Românii trădători uzează și ei de aceeași apucătură, se proclamă cu glasul ridicat români. »carne și sânge din trupul vostru«, alegătorii zăpăciți nu pot face ușor deosebirea cuvenită. Nu este însă nici aici ti.ăloșia și decăderea poporului care trebuie combătută, — ci numai neștiința lui, lipsa lui de înțelegere. Aici e rolul presei, al broșurilor și al adunărilor.

Ziarele noastre trebuiesc mai ales răspândite și atunci poporul va cunoaște și pe lupii îmbrăcați în piele de oaie și-i va îndepărta dela sine.

Nu s'a putut constata totdeauna aceeași curățenie de suflet și în *clasa* noastră cărturărească. Majoritatea ei covârșitoare este ce-i drept de partea noastră, dar sânt simptome îngrijitoare ce s'au ivit pe alocurea. Învățătorii în mare parte sânt nevoiți, deși cu inima sugerândă, să voteze cu candidatul guvernului. Preoțimea a dovedit mai multă rezistență, deși în sinul ei încă se găsesc mulți trădători. Ar fi însă o mare greșală de a se afirma că preoțimea întregă ca tagmă e infectată de păcat. Astfel de general zări pripite sânt nedrepte și jignitoare. S'au văzut cercuri întregi, bunăoară la Chișineu, unde preoțimea fără excepție a fost la înălțime. Vechia tradiție a preotului român, care e cu crucea în frunte în lupta pentru drepturile naționale ale turmei sale, nu s'a stins și nu se va stinge.

S'au ivit atacuri împotriva programului nostru național și într'o parte a presei noastre, vina scăderii în parte s'a pus și în socoteala programului. Comitetul executiv a constatat cu unanimitate că, nu este nici un motiv și nici momentul de a aduce programului nostru o modificare. Nu putem decât să aprobăm acest punct de vedere. Singurul for competent în materia aceasta ar fi o conferință națională. Programul nostru nu poate fi cauza căderilor, ci este cel mult un pretext pentru ceice vor să și legitimizeze atitudinea lor șovăitoare sau dezertăuna și tradarea lor pe față.

Ne bucurăm mai ales de hotărârea ce se cuprinde în punctul 3 al rezoluțiilor conferinței. S'a instituit un sub-comitet care va

Ca s'alung singurătatea...

Ca s'alung singurătatea
 Unet nopți fără sfârșit,
 Din cărbun și din jărătec
 Un castel mi-am făcut.

Cresc în flăcări zeci de turnuri,
 Ziduri, poduri și grădini
 Poteite în argintul
 Instelatelor lumini.

Ard bogate candelambre
 În fantasticul castel
 Asvârlind lumini de aur,
 De smarald și de oțel.

Alltându-se în lumină
 Trec perechile în șir,
 Castelane 'mpurpurate,
 Cavaleri gătiți în fir...

Riset..., cântece..., lumină...
 Umple largul cer senin,
 Strecurate prin ferestre
 Spre albastrul baldachin.

Într'un turn uitat în umbră,
 Cu privile în jos,
 Stă Ileana Cosânzeana
 Așteptând pe Făt-Frumos.

Stă domnița 'ngândurată
 Și nu vede cum, domol,

Zmeul-Zmeilor s'arată
 Dând castelului ocol.

Și nu-l vede cum, pe nară
 Svârle foc potopilor,
 Cum aprinde tot castelul
 Ca s'o fure mai ușor...

Paris, 1910.

V. Eftimiu.

Miquel Jamacois.

— Monologul ploaiei. —

Eu sânt ploaia...

Rostul meu, sau mai bine zis condițiunea de existență mi-l... căderea.

Dacă n'aș cădea aș fi nor, ceață, aburi, dar n'aș fi ploaie.

Pot spune: Cad, deci sânt.

De obicei oamenii nu mă iubesc. I'auzi spunând: »plicticos ca ploaia«.

Totuși asta nu-l împiedică să spună și »o ploaie binefăcătoare«.

De altfel toate judecățile lor sânt pîne de contradicții de astea.

Dacă nu mă arăt o săptămână, mă chiamă. Dacă vin după trei sferturi de oră mă blastemă. Știu că le-ar plăcea să cad numai noaptea, dar ploaia nu-i atîta de timpită ca oamenii: ca se cade nu-i de lipsă să nu vadă. De altfel eu cad totdeauna atunci când vreau să cad.

Oamenii sânt inferiori ploii în toate privințele: nimeni n'ar îndrăzni să nege, de exemplu, că

cei mai tari dintre oameni nu sânt mai presus ploii.

Altă dovadă: Faptul căderii e considerat de toți ca un accident și de obicei cine cade trebuie să sufere.

Pentru mine a cădea e o bucurie și cu cât cad mai tare cu atîta mi-l mai bine și cu cât cad mai de sus cu atîta mă bucur mai mult.

Sânt unele din rarile lucruri pe cari nimeni nu le poate opri să nu cadă.

Doar grindina și zăpada se mai pot lăuda cu facultatea asta, dar concurența lor nu mă neliniștește, căci n'au nici țărnia, nici răbdarea mea.

Potopul mi a fost cele mai frumoase patruzeci de zile din viață.

Ploaia nu i o brută, după cum ar vrea oamenii s'o facă să pară, căci și ea știe doar farmecul visului și al poeziei. Nici un poet cât de subtil, nu poate străl în nori ca ploaia și nici un poet nu-i în stare să planeze ca ea, deasupra rețelor pământești.

Sânt ploi greoaie, cum sânt și ploi fine și ușoare și pătrunzătoare.

Mai sânt ploile puternice, torențiale ori diluviene:

Știe oricine că cel mai puternic om nu poate ține piept mult celei mai fine ploi și că din duelul acesta înegal, omul e cel care curând, curând e răzlețit.

Cea mai mică ploaie îl poate pătrunde până la piele; în câteva minute pe un uriaș și cel mai viteaz soldat, când se vede năpădit de ploaie nu poate să facă altceva decât să alerge după un adăpost.

începe o energică acțiune extraparlamentară, adunări de popor cu agitația principală pentru votul universal, răspândirea ziarelor și broșurilor, un contact mai viu cu poporul, înființarea de societăți economice etc. Nu avem naivitatea de a crede că este destul ca aceste lucruri să se *hotărăscă* și nu putem lăuda deocamdată decât buna voință ce se arată de a le face. Dorim în mod sincer ca în curând să putem aduce comitetului laude și pentru faptele și opera lui pozitivă pe care nimeni nu le așteaptă cu mai multă bucurie ca noi.

Salutăm comitetul național în noua-i fază de activitate și urăm izbândă deplină acțiunii sale în serviciul căreia am stat și vom sta și noi întotdeauna.

Perildie austro-ungară? Citim în, de obicei, bine informatul »Adevărul« din București:

»Mai mulți proprietari greci de șleपुरi pe Dunăre, prevăzând agravarea conflictului nostru cu Grecia și ajungerea în stadiul când măsurile de represalii vor fi dictate guvernului român ca un soi de ultima ratio pentru apărarea demnității României, au recurs încă de pe acum la sprijinul Rusiei și Austro-Ungariei, cerându-le vole de a înlocui pavilionul grecesc prin pavilion rusec sau austriac.

Guvernul rusesc, așa se zice, a refuzat categoric acest sprijin proprietarilor greci de șleपुरi, lăsându-i la buna dispoziție a legilor și regulamentelor noastre.

Din nenorocire, nu tot astfel putem spune de atitudinea Austro-Ungariei, »buna și sincera aliată a României«.

Intr'adevăr, acest stat, în care politica de duplicitate este ridicată la înălțimea celui mai monstruos principiu de guvernământ, îndată ce a fost avizat de cererea proprietarilor greci de șleपुरi, le-a încuviințat înlocuirea pavilionului grec printr'un pavilion austriac.

Faptul acesta grav și de necrezut din partea unei țări amice și aliate, este cu toate acestea din nefericire riguros exact.

El ilustrează încă odată mizerabila politică a

Om care a inventat cuirasa pentru a fi apărat de loviturile de sabie și blindajul ca să-l apere de ghiulele tunului a trebuit să inventeze și umbrela ca să-l apere de ploaie.

Dar pe când cuirasa și blindajul sunt foarte rar străpunse de sabie ori de gloanțe cea mai solidă umbrelă nu poate lupta mult în potru ploii căci e străpunsă numai de odată.

Încă ceva: Pot întuneca și soarele dacă vreau și lucru straniu: pot să cad în torente fără ca oamenii să poată zări o picătură. Cea mai tâmpită ploaie să-și bată joc de cel mai deștept om.

Cei mai eminenți meteorologi n'au fost nici când în stare să prevadă precis venirea ori durată unei ploii.

Când nu plouă numa ce-i auzi: »E din cauza secetei...« Când plouă spun că-i din pricina diferenței de densitate și-a depresiuni barometrice și... că asta are să dureze atât cât — va dura.

De altfel cei mai mari savanți sunt foarte politicoși cu ploaia și își construiesc pluviometre pentru a o primi.

Neputând s'o împiedice de a cădea o măsoară! Același lucru pe care-l face siguranța cu recidiviștii, neputându-i împiedeca de-a recădea... în crimă-i măsoară.

Când plouă tare cel mai faimos meteorolog nu poate face altă ceva decât să se ducă frumușel în casă. De bunăseama dar că ploaia își bate joc de știință. Imi am și eu crizele pe care le au femeile sensibile și sufletul meu nu-i străin de așa zisele crize furtunoase. Intocmai ca o ființă vie, mă liniștesc, mă întărit, mă încăpăținez, per-

diplomației austro-ungare care îndată ce e vorba de un interes românesc sau de cinstea satului nostru nu face în mod constant de cât să urmărească prin orice mijloace învâjbirea României cu țările, cu cari vine în contact.

Această atitudine plină de duplicitate a monarhiei austro-ungare, îmbrățișată în scopul de a abate atenția României dela crimele și persecuțiile ce le îndură frații noștri de peste munți, are însă și ea un avantaj și să sperăm că va fi mare acest avantaj.

Ea este menită să convingă din zi în zi mai mult pe oamenii noștri politici de viclenia și nesinceritatea politicii austro-maghiare.

O »voce străină« plătită de guvern este vocea cunoscutului ziar al bursei din Berlin »Berliner Börsen Courier«. Vorbind de alegeri spune aceste:

Adesea se uită că în luptele naționale nu hotărăsc totdeauna trupele numeroase. Precum în război așa și în politică geniul generalului, disciplina de fier a trupelor, echipamentul superior, strategia și factorii intelectuali și morali au hotărât mai adesea lupta decât superioritatea numărului.

Adevărul acesta, aplicat votului universal, va mai rămâne multă vreme în picioare pentru Ungaria. Abstracție făcând de faptul că proporția riguroasă de număr nu poate să se aplice decât în cercurile electorale rotunzite în mod precis, în Ungaria trebuie să se mai ție seama și de greutatea specifică a poporului unguresc. Tocmai pentru acest motiv nu importă prea mult dacă elementul unguresc formează 40 sau 50 proc. din populație. Diferitele națiuni nu formează nici decum un partid unitar, nu-i încălzește un duh unitar (?) care ar găsi întrupare în organizații puternice și pe care ar sprijini o politică culturală internă și sistematică a naționalităților.

Cine urmărește lucrurile măcar în mod superficial, va observa că toți factorii de putere politică sînt puși în serviciul ideii naționale ungurești și că toate așezămintele și societățile științifice, economice, sociale și artistice ale țării au caracter unguresc, cu puține excepții. S'ar putea scrie volume întregi despre felul cum se lucrează neconștient în senzul acesta, în sute de societăți, în mii de școale primare, licee, etc.

Nici odată nu a fost păcălit mai bine cineva decât acest ziar care a publicat lucrurile acestea. În credința de a apăra guvernul și politica ungurescă, el a publicat un articol care nu face decât să arate tot sistemul de asuprire al Ungariei. Căci articolul acela motivează slăbiciunea politicii noastre cu aceleași motive pe cari le cităm și noi: cu faptul că nu putem desvolta o poli-

zist, renunț, durez, mă înterup, mă entuziasmez și trec!

Pot să fiu brutală când vreau; atunci izbesc și biciuesc geamurile.

Câteodată ajungând până la crimă: înec sămănăturile, dărâm zidurile, și inundez câmpiile, revărs iazurile și îping râurile la cele mai rele revărsări.

Fac și muzică câte-odată: cânt fermecător pe frunzișurile dese de prin păduri.

Fac și pictură: nici un pictor nu va nimeri vre-odată nuanțe mai desăvârșite ca acelea cu care îmi luminez eu cartea de vizită; curcubeul.

Am o putere puțin obișnuită de oarece e de ajuns o mică ploaie ca să potolesc un mare vânt.

Sânt și-o excelentă gospodină: spăl trotuarele și șoselele și curăț acoperișul caselor.

Fac și igienă după școala cea mai nouă: mătur atmosfera, limpezesc aerul și purific solul.

Sânt providența zarzavagilor și zina grădinarilor. Sânt hidroterapia botanică căci sânt dușul mazărilor, și baia fragilor.

Sânt cea mai bună prietenă a melcilor; ratelor blrjarilor și societății de tramvai.

Sânt complicea păcătoșilor care se duc târziu acasă.

Sânt cauza și efectul, pretextul și scuza. Și... pentru toate astea ar trebui ca nimeni să nu în-sulte niciodată o ploaie care... cade.

C. S. Făgețel.

tică culturală a noastră de oarece toată puterea politică, toate așezămintele publice de știință, de cultură, artă, economie, toate școalele, liceele etc. ale statului servesc ideea ungurescă. Börsen-Courier-ul a apărât deci pe unguri acuzându-i, și mai ales sărăcindu-i cu prețul ce a primit pentru apărarea lor.

Criză parlamentară în Austria. Sânt trei chestiuni cari întimplă greutăți în parlamentul austriac: reforma impozitelor, facultatea de drept italiană și reforma regulamentului camerei. Mai ales facultatea italiană a avut darul de a trezi opoziția slovenilor cari vor face obstrucțiune contra ei. Reforma regulamentului camerei probabil nu se va putea face, dar se nădăjduiește că reforma ei provizorie care e în rigoare pe anul acesta, se va putea prelungi și pe anul viitor. Dacă însă slovenii vor începe obstrucția contra facultății italiene, atunci probabil Reichsrat-ul va fi ajurnat în zilele dinții ale lunii Iulie.

Cuvintele unui prieten.

Ziarul »Gross-Oesterreich« care urmărește cu simpatie și cu interes statornic mișcările noastre politice, publică un articol foarte judicios supt titlul de mai sus. Articolul iscălit »un român« pare a fi scris de unul din membrii coloniei române din Viena. Aceasta se dovedește prin tonul de critică obiectivă și binevoitoare, pentru care-l apreciem și reproducem aici. Iată-l:

Lupta s'a isprăvit și ca după orice dezastru ies la iveală cece au privit dela d'stanță siguri și ar dori să tragă la răspundere pe conducătorii cari sângerează încă de rănile primite. Vorbesc de alegerile ce s'au sfârșit în Ungaria și în particular despre aspectul ciudat pe care-l prezintă privitorului nepreocupat purtarea actuală a intelectualilor români.

Pretutindeni în publicitate și aici în Viena în cercurile românești se vorbește de dezastrul suferit de partidul național românesc și necunoșcându-se cauzele adevărate ale acestei căderi toți sânt aplecați a pune toată vina pe conducerea partidului. Unde nu-i foc, nu iese fum, spun o veche zicătoare. Prin urmare trebuie să fie o parte de adevăr în acuzele acestea. Dacă însă vom arăta unele simptome generale ale campaniei electorale nu se va face pentru a urma pilda mulțimii și pentru a face șefilor români din Ungaria în vinuire, cari nu sânt îndreptățiți de loc, ci pentru a contribui ca experiențele campaniei din urmă să fie utilizate pe viitor.

Românii din Ungaria în principiu se află pe o ceează bază ca și celelalte naționalități nemaghiare ale țării. Faptul acesta determină în mod hotărât atitudinea politică a partidului național român privitoare la acțiunea comună înăuntru și înafară de parlament. Românii trebuie să înțeleagă că nu vor putea reprezenta nici acum nici în viitor un factor politic destul de puternic ca să poată înfrunza în mod hotărât politica țării și soarta ei el trebuie să se năzulască a face o politică solidară și comună cu celelalte naționalități fără excepție. Intenția asta există, ce-i drept, și acum și se găsește exprimată prin partidul naționalist țrilor dar n'a găsit niciodată o înfăptuire destul de energică. Trebuie să se facă totul pentru întări și menține curentele politice ivite, în timp alegerilor, în cercurile nemțești și chiar săsești cari curente manifestau o simpatie vădită pentru programul politic al naționalităților. Actualmente ele sânt prea slabe încă sau în curs de formățiune. Partidul național românesc dându-le în bolduri nouă, prin o acțiune energică ele vorbări mult năzuințele comuue.

În timpul alegerilor trecute a fost remarcat o fiecare naționalitate a păstrat o atitudine deosebită față cu guvernul, deși românii, slovacii și sârbii au făcut parte din același partid. Dovezile manifestele lor electorale, deosebite prin chipul fondul lor.

Nu mai trebuie să se arete că un partid, în bucătărit în trei fracțiuni slabe poate fi bătut individual și cu ușurință de un potrivit cuminte. Un asemenea partid trăiește deci numai în mo-

formal, fiind lipsit de organizație energetică și bine întocmită și va fi puțin luat în seamă. Aici trebuie să se facă o schimbare prin organizație. Legăturile slobode trebuie strinse și în comitetul central al partidului naționalităților vor trebui să albească și vot toți oamenii de încredere al naționalităților din Ungaria. Programul politic comun trebuie să fixeze în chip limpede și precis interesele comune; o disciplină de fier trebuie să cuprindă și să unească pe toți membrii. Aici în comitetul central trebuie luate toate hotărârile comune, numai amănunțele execuției trebuie lăsate în grija fiecărui grup în parte. În felul acesta se va ține seamă și de particularitățile naționale specifice fiecărui neam, reprezentat în comitetul central.

În sânul acestei organizații colective fiecare naționalitate va avea, în temelul normelor generale, organizația sa specifică amănunțită, ținându-se seamă de împrejurările ei particulare, o organizație care se va întinde până în cele mai depărtate sale ale teritoriului național. Condiția cardinală pentru funcționarea acestor organizații e încrederea reciprocă și disciplină de fier. Cine nu se supune, să-și treacă altuia mai vrednic locul.

Conform notelor particulare ale poporului românesc care se rezumă în devotamentul necănit pentru împăratul, biserica și naționalitatea sa, organizația va trebui să năzuiască a întări în domeniul moral sentimentele acestea prin mijloace potrivite. Iată aceste mijloace: contactul necurmat și viu al șefilor politici și dintre șefii bisericăști al celor cu aceleași sentimente cu mulțimea poporului. Nu numai câteva zile înainte de alegeri, ci necontenit. Toată clasa cărturărească a națiunii va trebui să ia parte la munca asta. Cel târziu la fapte vor trebui înfierați fără cruțare. Acțiunea personală a fiecărui trebuie sprijinită prin răspândirea publicațiilor politice și culturale periodice și nu trebuie să se uite a se da necontenit mare atențiune prosperării materiale a poporului. O națiune bogată e o națiune puternică; e mai neatârnată în manifestarea voinței sale politice și mai rezistentă față cu toate ispitele.

Să se dea solitudine deosebită educației tinerului, dela copiii cel mai mici până la studenții universitari. Biserica și școala, aceste cetăți ale ființei noastre naționale, trebuie apărute până la cea din urmă picătură de sânge contra atacurilor potrivnicilor cari nu se dau înapoi dela nici un mijloc. În lături cu congrua, această otravă disolvantă! Cel ce au primit o pe vremuri, au săvârșit o crimă națională. Trebuie să rămânem stăpâni în biserică și școala noastră, astfel otrava ce se infiltrează copiilor noștri, picătură cu picătură, ne va ucide. Șefii națiunii să nu uite nici odată că tineretul ce se ridică va moșteni ideile lor. În mii tineri entuziaști și înflăcărați, se aprind ușor pentru idealul național! Dar trebuie căutate, cucerite și modelate. Să nu fie lăsați în orașele ungurești în prada înfluririi strălucite și a mizeriei materiale. Trebuie sprijiniți și ajutați, și răsplătați nu va întârzia.

Aș mai putea aminti multe, multe. Dar cred că toate acestea sunt cel puțin tot atât de cunoscute șefilor națiunii ca și mie.

Un singur lucru aș mai adăuga: fără claritate și hotărâre, fără energie, voință și mare devotament jertfii nu va exista solidaritatea națională și fără de ea un popor, altfel puternic, se va destrăma în grupuri izolate de interese, în sinul cărora în domni egolismul și cari vor duce la neputința politică. În fața vrășmașilor cari ni se ridică zilnic chiar din rândurile neamului nostru, în fața primejdii cari ne împresoară sigura salvare e: *fapte rezept și energice.*

Copii noștri chemați să arăte că sunt vrednici de posturile lor pline de grea răspundere. Nimic nu va infirma mai repede atacurile ce se ridică acum, ca o atitudine bărbătească.

Scrisoare din Berlin.

— Intrunire de protestare contra teroarea maghiară. —

În raportul secției din Berlin a Ligei culturale adresat în luna Mai președintelui Ligel, se spune între altele: »Tineretul venit aici pentru studiul a crezut de a lui datorie să ia parte la mișcarea ce au întreprins în țară o mână de oameni de o înaltă cultură, însușiți de sentimente nobile față de frașii noștri din regat și cel din afară, împreună grație unor împrejurări vitrege. În acest scop, întrunindu-se la 30 Octombrie 1909, în număr de 41 de persoane, au înființat secțiunea de aici, căutând în special să scoată la iveală drepturile românilor din afară de regat și să apere, prin publicațiuni, când s'ar încerca să se bârfească bunul renume de român».

Astăzi secțiunea numără peste 50 membri, cari sânt totodată și membri în societatea culturală de aici »Junimea academică română«. Împerecherea aceasta fericită, face ca aceste două instituții să meargă în activitatea lor mână în mână, să se sprijine reciproc. Efectul cel mai îmbucurător al înființării secției e: pătrunderea spiritului naționalist printre toți tinerii, cari își fac studiile în acest centru de cultură modernă. Astăzi toți sânt aderenții d lui Iorga. Cu vreo 2—3 ani înainte, tineretul din România, în mare parte nici cunoștință n'avea despre existența ziarelor noastre din Ungaria și Ardeal, astăzi »Tribuna«, »Lupta«, »Lucațarul« și alte publicații se citesc tot așa ca și »Universul«, »Viitorul« ș. a.

Supt impresia opiniei publice, pătrunsă de conștiința superiorității etnice și culturale față de unguri, nu observau pericolul ce ne amenință din partea acestora și prin urmare nici nu aflau de lipsă să ne vină într'ajutor.

Noul curent naționalist, care îmbrățișează »întreg sufletul românesc«, și care ne-a dat Liga culturală, cu cele 47 de secții, le-a îndreptat privirile asupra noastră, și a dat naștere chestiei românilor de peste munți. Astăzi tinerii, cari mâne sânt chemați să conducă destinele statului român, se interesează serios de situația noastră politică, economică și culturală, să năzuiesc a ne cunoaște mai bine ca în trecut, ca să ne poată da mai târziu mai cu efect sprijinul lor. Am avut fericirea să constat în București că mulți tineri ne cunosc mai bine împrejurările decât chiar mulți dintre ai noștri cu aere de conducători.

Faptul acesta e îmbucurător și din alt punct de vedere. Pe când pe tinerii din Ungaria îi silăște statul să-și facă studiile la Budapesta și la Cluj, studenții din România se prezintă ca străini cu contingentul — relativ — cel mai mare în toate centrele culturale din occident. Acestora le incumbă o prea frumoasă datorie: a informa lumea cultă despre adevăratele stări de lucruri din Ungaria și a câștiga astfel, în pătura adevărului, simpatia Apusului pentru cauza noastră.

Această chemare pare a fi înțeles-o studenții din Berlin. Dovadă pentru aceasta sânt și hotărârile luate în întrunirea din 10/23 c. la care am fost convocați pentru a protesta împotriva teroarei nemaipomenite, exercitată d'n partea guvernului ungar în contra românilor cu ocaz'unea recentelor alegeri parlamentare.

Și întrunirea aceasta, între străini, departe de pământul românesc, a fost o prea frumoasă manifestare de solidaritate națională.

Di C. Nicolescu Olin, președintele secției de aici a Ligei, după ce relevă scopul întrunirii, dă cetire »Memoriului Ligei asupra alegerilor pentru parlamentul ungar«. Înșirarea strict obiectivă a actelor de corupție, teroare, volnicii, silnicii, arestări, și omoruri stârnește un murmur general de uimire, indignare și revoltă.

Di E. Triandafil vorbește despre mediavala lege electorală din Ungaria și despre felul cum se aplică în practică față de români.

Un transilvănean schițează starea culturală și politică a românilor din statul ungar, și relevând pericolul maghiarizării, ca urmare a ideii de stat unitar maghiar, accentuează necesitatea unui puternic sprijin moral și material din partea societății din regatul român.

Di Protopopescu roagă pe antevorbitor ca în ședințele viitoare ale societății să desvolte chestia transilvăneană cât se poate de amănunțit, ca să se poată lua apoi măsurile necesare pentru o activitate eficace a studenției de aici.

Di Tomegea, într'o cuvântare mișcătoare, cu vocea plină de emoție ne invită să venim cu obolul nostru într'ajutorul urmașilor acelor țărani nevinovați, cari au fost omorâți pentru ca au vrut să-și exercite cel mai sfânt drept de cetățeni.

Se primește cu mare însuflețire propunerea de a se trimite o telegramă de simpatie președintelui comitetului național, domnului Gh. Pop de Băsești.

Se dă apoi citire următoarei

Moțiuni:

»Inșiorați de nelegiuirile, crimele și urgile cu cari ungerii, în recente alegeri, s'au năpustit asupra drepturilor constituționale a neamului românesc din Ungaria se revoltă în noi simțul de dreptate omenească și în numele acestui simț de dreptate, ce strigă la cer, noi studenții români din Berlin, denunțăm lumii întregi prigonirile barbare ale ungerilor și trimitem salutări cordiale către deputații din parlamentul austriac, cari au desaprobat nelegiuirile lor; iar către frașii noștri români îmbărbătarea, că va veni și ceasul de respectare a drepturilor lor sfinte. Trăiască numai viu în ei conștiința sufletului românesc».

La urmă se primește propunerea dlui Bernfeld, de a aduce la cunoștința publicului german evenimentele din Ungaria într'o foaie volantă apoi și într'un memoriu amănunțit și bine documentat.

Coresp.

Conflictul româno-grec.

»Agenția română« din București comunică următoarele asupra conflictului dintre România și Grecia:

Se știe că guvernul grec a primit trei dintre cele patru puncte cuprinse în textul protestărei guvernului român în chestiunea dela Pireu, adică:

1. Ca Grecia să facă României scuze formale asupra incidentului;
2. Ca vinovații de acest act de piraterie să fie pedepsiți în mod exemplar; și
3. Ca dezertorul român Zisslade, luat de către populațiunea din Pireu, să fie înapoiat de către autoritățile elenice autorităților românești.

Cât despre al patrulea punct, adică ca guver-

Pentru cumpărare
pălării pentru copii și domni **cel mai bun magazin e a lui** **SUC. EMMER FERENCZ**
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyad.

nul grec să despăgubiască pagubele Incercate de de vaporul »Impăratul Traian« de echipagiu și de călători, guvernul grec, deși recunoscând în principiu că el are obiecțiunea de a despăgubi, a propus de a supune arbitragiului dela Haga modalitatea acestei despăgubiri.

Guvernul român nu a admis acest mod de a vedea.

Am urătat că ministrul afacerilor străine, văzând că guvernul grec începe a tergiversa, și că creiază dificultăți ulterioare, chiar după ce a primit cele patru condițiuni, în modul de a executa aceste condițiuni, a transmis guvernului grec o nouă notă prin mijlocirea ministrului Italiei la București. Această nouă notă nu este decât energica stăruință asupra celor patru puncte din prima notă și dezvoltarea modalităților aducerii la îndeplinire a acestor patru cerințe din punct de vedere românesc.

Ministrul de externe al României d. Djuvara, a declarat guvernului grec, prin mijlocirea marchizului Beccaria d'Incisa, ministrul Italiei la București, că guvernul român nu poate lua act de declarațiunile guvernului elenic, că acesta a acceptat cele patru puncte din prima notă, dacă guvernul grec în același timp nu arată cum înțelege a realiza în mod practic împlinirea cererilor române.

În alți termeni, guvernul român cere ca guvernul grec să declare în mod categoric în ce mod înțelege a duce la bun sfârșit cerințele României pentru a ști dacă poate să le primească.

Se știe că consiliile de miniștri de ieri și de alaltieri s'au ocupat de măsurile de represalii ce trebuiesc luate în mod eventual în caz de refuz din partea guvernului grec, pentru satisfacerea desăvârșită a cererilor guvernului român. D. Emil Costinescu și d. V. O. Morțun, cari au în rezortul dlor administrațiunile respectiv înteresate, au avut azi dimineață o lungă întrevedere cu d. Djuvara, ministru al afacerilor străine, la d-sa acasă. Cei trei miniștri au căzut cu totul de acord asupra măsurilor ce trebuiesc luate. Guvernul întreg este de altmintețea solidar satisfăcut de mersul acestei delicate afaceri.

Termin ultim până Luni.

În aceeași ultimă notă pe care guvernul român a adresat-o guvernului grec, se mai acordă un ultim termen pentru răspuns, până Luni 14 Iunie după amiază.

Dacă până la această zi guvernul grec nu va da complectă satisfacție, guvernul român e ferm hotărât să nu mai admită nici o amânare și să procedeze cu toată energia la aplicarea măsurilor de represalii.

Protestul grecilor din țară.

Din București ni-se comunică:

Refuzul Greciei de a da satisfacție României a produs o mare turburare în coloniile grecești din România.

Din mai multe județe se anunță că grecii au făcut noui demersuri pe lângă autorități, stăruind să fie crezuți că n'au nimic de comun cu Grecia și desaproba barbariile dela Pireu.

Grecii din România își dau seamă că încăpăținarea guvernului grec de a nu da satisfacție României va avea urmări neplăcute pentru ei.

Pentru victimele catastrofei din Bănat.

Apel către întreaga obște creștinească și românească.

O furtună năpraznică s'a deslănțuit de curând și în repețite rânduri asupra părților bănățene ale țării noastre, prefăcând multe din frumoasele ei văi și câmpii în niște mocirle, cari îți umplu sufletul de jale și durere.

Ne mângăiam mai ales la începutul nefericitei cercări, că veștile alarmante vor fi în mare măsură exagerate, dar — cu durere — trebuie să constatăm, că ele se susțin, ba martori oculari le adevăresc pe deplin și pentru unele locuri în măsură și mai mare.

Ținuturi întregi au fost nimicite; surizătoarele roade ale hotarelor mănoase, cari promiteau o recoltă îmbelșugată, au fost zdrobite; nădejdea multor țărani muncitori, de a-și acoperi din roada câmpului toate lipsele anului, s'a prefăcut în realitatea tristă de-a fi pierdută și pânea pentru ziua de mâine.

Potopul — ca și care amintirea poporului nu înseamnă altul atât de groaznic — a produs la multe sate pagube enorme, ștergând ulițe întregi de pe suprafața pământului fără urme. Bisericele și școlile noastre încă n'au putut rămânea fără stricăciuni simțite, cari reclamă imediata reparare.

În fața valurilor sălbatice au căzut jertfă nu numai vite singuratică ci cirezi întregi, precum și câteva sute de oameni, încât prea numeroase familii — pe lângă mizeria în care au ajuns — mai jălesc părinți, frați, surori, prunci și tot soiul de rudeni, înghițite de valuri; iar orfanii așteaptă pe milostivii creștini, cari să se îndure ai lua supt scutul lor părintesc.

În fața acestei elementare lovituri am emis numai decât o pastorală, îndemnând pe cei cu stare, pe cei neloviți de soartă, a sări grabnic cu ce pot în ajutorul celor lipsiți, goli și flămânzi.

Maiestatea Sa preabunul nostru Domnitor, Impărat și Rege Francisc Iosif I, informat pe cale oficială de cele întâmplate, a trimis un ajutor grabnic de 100.000 cor. Asemenea și înaltul guvern al țării, inițiind și o colectă regnicolară în scopul ajutorării; iar descriind și Noi Excelenței Sale ministrului prezident al țării și altor înalte organe ale Sale mărirea dezastrului și a pagubelor cauzate, — Ni s'a descoperit prețutindenea binevoitoare intențiune de a ajuta după putință în măsură cât mai mare desdaunarea celor ajunși în strâmtoare. De altă parte — după promisiunile primite — va oferi și »Comunitatea de avere a grănițerilor« ajutorul ei.

Considerând, că aproape toate ținuturile devastate aparțin eparhiei noastre și că cei înecați precum și cei ce strigă după ajutor

sânt mai toți fiii noștri sufletești: — cu inimă părintească cuprinsă de durere ne simțim îndemnați a cere și noi mila tuturor, rugându-i sa dea ascultare apelului nostru, trimițând obolul lor de ajutorare la adresa noastră din Caransebeș, peste tot sprijinind din toate puterile marea acțiune de ajutorare, ca astfel să putem ajutama pe cei lipsiți. În deosebi apelez și la sprijinul băncilor noastre, la venitele cărora și părțile bănățene au contribuit în ani de belșug cu însemnate sume.

Cerând binecuvântarea Părintelui curesc asupra tuturor celor ce vor da ascultare glasului nostru rugător și respălătirea înzecită a obolului dăruit de ei, am rămas

Caransebeș, la 10 Iunie 1910,

al tuturor de binevoitor:

Dr. E. Miron Cristea,
episcopul Caransebeșului.

Acțiunea episcopilor români uniți.

Din Budapesta ni-se scrie:

Episcopii uniți, adunați în capitală cu prilejul deschiderii parlamentului, supt prezidiul I. P. S. Sale mitropolitului Mihaly, au ținut o consfătuire, în care s'au ocupat și de catastrofa, ce a ajuns pe atâta fii ai neamului nostru de pe teritoriul comitatului Caraș Severin, și au hotărât a veni în ajutorul celor nenorociți în următorul mod:

1. Episcopul Lugojului P. S. Sa Vasile Hossu, este însărcinat a lua parte activă în toate acțiunile de ajutorare, și a face tot posibilul pentru alinarea suferințelor celor atât de greu încercați.

2. În toate parochiile provinciei bisericești unite de Alba-Iulia și Făgăraș se va ordona colectă în favorul nenorociților din Caraș-Severin și rezultatul colectei tot prin mijlocirea episcopului de Lugoj se va trimite la destinațiune.

3. În același timp episcopii prezenți au și semnat din partea lor următoarele ofrande:

Mitropolitul Mihaly 1000 coroane,
Episcopul Demetriu Radu 2000 cor.,
Episcopul Hossu 1000 cor.

Episcopul Szabó al Gherlei n'a participat la consfătuire, fiind morbos.

4. În urmă tot ca semn de jale, s'a hotărât ca sfințirea bisericii S. Uniri, ridicată în A'falău, locul natal al P. S. Sale episcopului Orăzii Dr. Dem. Radu, care sfințire avea să se facă în sărbătoarea SS. Apostoli Petru și Pavel la 12 Iulie s. c. prin mitropolitul Mihaly, asistat de episcopii Radu și Hossu, în prezența reprezentanților întregel provincii bisericești, — să se facă într-o altă zi și cu încunjurarea de sărbări mai mari, numai prin P. S. Sa episcopul Radu, care a ridicat acea biserică frumoasă, spre pomenirea sa și alor săi cu spese de aproape 200.000 cor.

O datorie a băncilor noastre.

Suport titlul acesta, »Revista economică« din Sibiu publică următorul articol bine simțit:

Zile de grea încercare au venit peste părțile bănățene ale patriei noastre.

Aproape la o sută de sate și orașele în pre-

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în Marosvásárhely, se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă

c) Excursiuni.

O excursie pioasă la mormântul lui Mihai Viteazul a fost primită cu o deosebită simpatie de public. Slujba făcută în biserica dela Dealu și cuvântările rostite au avut mare răsunet. Liga se gândește a se înțelege cu cine trebuie pentru ca moaștele marelui Domn, »cinstitul său cap«, să fie cuprinse într'un mauzoleu de piatră, după datina creștină, în loc de a fi un obiect de curiozitate dacă nu uneori și de batjocură, pentru publicul de o nație.

Excursiuni românilor de peste hotare s'au făcut mai multă a fi patronate direct de Ligă; ale românilor peste hotare la noi au lipsit. În schimb întarea de tineri români a cursurilor de vară Valenii-de-Munte, organizate printr'o inițiativă particulară, se face tot mai deasă, cu tprirea brutală și nemotivată a Guvernului-esc, care a mers până la spionaj și o a graniță. Din nenorocire un local potrite, ca și un mic ajutor pentru cel mai săre ascultători. Cu câteva milioane de lei s'aface și una și alta. În lipsa lor, Liga, în folosul rezultat din aceste cursuri, facea un apel la persoanele interesate.

Turcii noi, cu un regim liberal, de naționalitate au avut o mângâiere în lupta lor prin vizitele dela frații liberi. Singurii Aromâni au rămas lipsiți de dansa.

S'a luat încă din iarnă inițiativa unei excursii în Macedonia. Ea se va face prin Serbia în August. Liga și va îndeplini datoria de a o patrona, temnând pe membrii săi a lua parte la această manifestare de energie românească în Balcani.

d) Publicații.

Se știe că acesta s'a acordat o deosebită însemnătate însemnărilor. Liga a dat anul acesta acte în onoară și o cronică a întâmplărilor de viață unitară a neamului. Această cerea desăvârșită dela lanuarie încoace în »Informații«. Emil Cmaș (jos), noul calendar trebuie să cu în rezortul democ, o și mai largă cronică a vieții resate, au a ilustrații.

Membrii Ligii să aibă o revistă în care să se știrile privitoare la vicisitudinile de acord asupra supuse dominației străine, s'a Guvernul întrepăca nevoia acestui mijloc de înțeles de medică și veniturile, cerute din multe tituții. Cu învoirea redacției »Neamul-esc« s'a făcut așa ca articolele de presă din A-deal, Ungaria și Bucovina să se reproducă în acea publicație care face un mai larg loc vieții naționale de peste hotare, să fie trase aparte, cu cheltuiala singură a hârtiei, alcătuiind o broșură de »Informații pentru membrii Ligii«. S'au împărțit până acum șase numere. În anul viitor, îngăduind mijloacele, s'ar putea îmbunătăți hârtia și adăugi articole prime cu un caracter obiectiv și dător de norme.

Cartea de citire pentru românii neliberi s'a dovedit o sarcină prea grea pentru veniturile noastre. Și aici am găsit însă mijlocul de a ne îndeplini cu puțină cheltuială făgăduința. Din cartea de extrase de cronici pe care a editat-o »Neamul Românesc« supt titlul »Din faptele străbunilor« s'au tras anume pentru Ligă 1000 de exemplare, cari s'au împărțit gratuit peste munți ca întâiu volum al cărții de citire. S'au trimis și câteva sute de »cuvântări« cu valoare literară, istorică și morală. Propunem a se trage 10.000 de exemplare din »Istoria Românilor« pentru școlii de N. Joreș pentru a se răspândi cât mai mult cunoștințele trecutului care e adese comun cu al celorlalte; din această carte se scoate în nouă ediție, și Liga n'ar avea de dat și România, în sânt costul hârtiei.

Chisinau, aceasta cea dintâi carte C. V. Popescu. După propunerea de »Carte Teresa Strătilescu, membră a secției de »Informații«, acordat de comitetul central un ajutor de 1000 lei pentru acest folositor mijloc de propagandă și dulapuri, 2 »Neamul-esc«.

Mare economisire în spese de transporturi și în impozită la dorința prezentăm în persoana...

cut, avem gata de tipar scrisorile și mesagiile lui Vodă-Cuza, care vor apărea în curând.

Pierderea neașteptată a marelui cărturar român, istoric și orator al românilor de dincolo, neuitatul Augustin Bunea, ne-a făcut să luăm inițiativa unei cărți întru pomenirea lui. Am scris tot ce a scris mai de seamă presa românească despre el și am răspândit pretutindeni pe un preț foarte ieftin acest volum, în care oricine poate culege elemente de o idealitate superioară și de o curată iubire de neam.

Tot după dorința congresului, secretarul general a redactat în limba franceză o broșură menită a informa circurile din străinătate cu privire la chestia românească, arătându-se călcările de drept făcute în dauna fraților noștri din Ungaria și Ardeal. Răspândită larg, ea a avut în deobște o bună primire, și ne măgulim a crede că a putut aduce servicii cauzei noastre naționale.

Ziarele au binevoit să publice știri despre activitatea Ligii. Încercarea ce am făcut-o de a le da informații despre viața românilor neliberi n'a izbutit, Vedem însă cu mirare că se reproduc în ele știri trimise de o nouă agenție de informații cu privire la lupta contra partidului național din Ungaria a unor individualități rătăcite. Vom căuta să intrăm în relații cu Sindicatul Presei pentru a se lua măsuri cu privire la o îndreptare unică și neșovăitoare a presei noastre cu privire la chestia românească.

Pentru a se răspândi în apus cunoștința acelei vechi arte cu care ne putem mândri, propunem a se publica într'un album, cu explicațiile necesare, clișeele pe care ni-le pune la îndemână Comisiunea Monumentelor Istorice și tipografia »Neamul Românesc«.

Cărți postale ilustrate s'au tipărit și în acest an, în număr mai mic. Cea din urmă înfățișază, cu prilejul alegerilor dietale din Ungaria, chipurile reprezentanților dela 1861 ai nației românești în parlamentul din Pesta. În schimb nu s'au mai trimis carnetele de contribuție, care nu folosiau; li-se va da altă formă.

Din depozitul de cărți am înzestrat toate bibliotecile românești de peste hotare cari ni-au cerut aceasta, și dorim să ni se facă tot mai multe cereri.

e) Ajutoare la studii.

Liga pe lângă alte ajutoare despre care nu trebnie a se vorbi altfel, a obișnuit a da burse, stipendii pentru tineri din provinciile neliberate aflători la studii. Și anul trecut s'a făcut aceasta, în marginile puterilor noastre.

Am crezut însă că e bine ca asemenea stipendii să fie în legătură și cu anume momente însemnate, cu anume chipuri mari din viața neamului, pentru ca acei cari le vor dobândi să fie și prin aceasta pregătiți pentru o activitate de jertfă idealistă, de curajoasă manifestare a românismului lor. Deci cu prilejul aniversării lui Șaguna s'a întemeiat »bursa Șaguna« pentru un teolog român, afirmându-se cu putere caracterul ei interconfesional pentru a lupta astfel împotriva vrăjmășiilor odioase și stricătoare ce pleacă din accidentul religios al despărțirii românilor de peste munți în două confesii care au dreptul să se întrecă pe terenul cultural românesc, dar nu să se dușmănească în folosul stăinilor.

Ni s'a cerut părăsirea caracterului bisericesc al acestei burse și prefacerea ei într'un ajutor pentru laici, ba chiar adăugirea ei până la acea »Școală a lui Ștefan-cel-Mare« propusă de revista »Sămănătorul« la 1904, în clipa amintirii de 400 de ani dela moartea marelui Domn.

Credem că nu e nici un motiv serios pentru a despărți această bursă de amintirea lui Șaguna; și vremea crescând veniturile noastre, vom putea întemeia o bursă Barț pentru formarea unor publiciști moderni ai românilor de dincolo, o bursă Murășianu pentru încurajarea tinerilor poeți de acolo cari trebuie să și capete și ei o cultură apuseană complexă, etc. Iar »Școala lui Ștefan-cel-Mare« s'ar putea realiza mai ușor într'un loc câtorva tineri în noul Palat al Li-

*) Acest lucru nu l-am cerut nici noi, am zis numai că ar fi mai bine ca această bursă să se dea pentru acoperirea unor trebuinți mai grave decât aceea de a vedea Liga.

gei, unde s'ar întoarce dela studii pentru a îndeplini ușoare servicii de birou.

În legătură cu amintirea fericitului Bunea am fixat un concurs pentru lucrări atingătoare de istoria bisericească a românilor de dincolo. Înțelegem ca premiul să se dele numai unor tineri începători, cari să capete astfel și un ajutor la studiile lor.

f) »Paiatul Ligii«.

Dacă n'am fost puși încă în posesiunea terenului făgăduit de Primăria Capitalei pentru Palatul Ligii Guvernul a binevoit, prin domnul prim-ministru și ministru de interne Ion I. Brătianu, a ne îngădui lotăria de 500.000 de lei pentru clădirea menită să adăpostească Liga. Comitetul Central va lua, împreună cu domnul I. Moteanu, fost casier al Tezaurului, măsurile trebuitoare pentru organizarea Lotăriei. Fiecare din dvoastră are datoria de a cheita toate silințele sale pentru ca această frumoasă, dar grea operă să fie dusă la capăt bun, asigurându-se Liga pentru todeauna și impunând o și prin înfățișarea exterioară a lăcașului ei central atenției tuturor.

La orice străduințe în sensul acestor începuturi modeste Liga va putea să se razime pe bunăvoința și munca, în orice situație, a celor cari vă înfățișează, nemulțumiți numai că împrejurările, că indolența publică, rezultată dintr'o educație neîndestulătoare sau greșită, nu i au ajutat să facă mai mult.

(Sfârșit).

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 27 Iunie 1910.

— **Reîntoarcerea M. Sale la Viena.** Sâmbătă după mesaj Majestatea Sa împăratul a primit într'o scurtă audiență pe contele Khuen și baronul Fejérváry, pe urmă a plecat la gara de vest ca să se întoarcă la Viena. Pe peronul gării era așteptat de primarul și căpitanul orașului. Monarhul și-a exprimat primarului mulțumita pentru primirea ce i-s'a făcut și căpitanului orașului pentru ordinea cea a domnit în capitală în decursul petrecerii M. Sale în Budapesta. M. Sa a sosit seara la Viena și a plecat la Schönbrunn.

— **Jubileul de argint al episcopului Orăzii Dr. Demetriu Radu.** — În luna viitoare P. S. Sa episcopul Radu împlinește un sfert de veac dela hirotonirea Sa într'u preot.

Prilejul acesta — dupăcum ni-se comunică — l'au folosit episcopii uniți, prezenți în capitală, pentru a aduce urările lor jubilanțului, care dorește a petrece ziua aceia în toată liniștea, jertfind numai Domnului. În adevăr pe lângă biserica votivală din satul natal, care a costat cu totul cam 200.000 cor., episcopul jubilaț a mai zidit o biserică în Pocola, lângă Beiuș, cu suma de circa 20.000 coroane și o casă fundamentală în Beiuș, lângă gimnaziu cu suma de peste 100.000 de coroane.

Credem, că orice comentariu e de prisos. Faptele sânt — adevărat jubileu!

— **Starea Reginei României.** Din Sibiu ni-se scrie: Doamna Emilia Dr. Rațiu, văduva fostului președinte al partidului național-român, a primit la 24 Iunie n. următoarea telegramă îmbucurătoare din castelul Peleş:

Majestatea Sa Regina mulțamește de iubirea D-voastră, acum este mult mai bine, sperăm încurând însănătoșare.

— **Universitatea săsească.** Alegerile deputaților pentru adunarea generală a »Universității săsești« (administrarea averilor) »fun-

«regius») vor avea loc la 12 Iunie n. Deputații se aleg pe trei ani.

Până acum am avut doi deputați români, dnii Dr. Liviu Lemenyi din Sibiu și Dr. Aurel Vlad din Orăștie.

— **Necrolog.** Vasile Murgu, proprietar în Iertof, a răpusat la 25 Iunie n., în vârstă de 64 de ani. Inmormântarea lui a avut loc azi, 27 Iunie, în cimitirul bisericii gr. ort. din Iertof. Odihnească în pace!

— **Dentist român în Arad.** D. Virgil Muntean și-a deschis în Arad un atelier de dentistică în piața Szabadság nrul 3 (nu 8 cum s'a publicat, greșit, în unul dintre numerele noastre anterioare).

— **Alegerea dela Ighiu.** În raportul nostru publicat despre alegerea dela Ighiu s'a publicat, greșit, că dintre 72 alegători din Abrud-sat numai 6 ar fi votat cu d. Dr. Valda. Greșala este a se îndrepta de așa: »dintre 72 alegători, în majoritate români, cu d. Dr. Valda au votat 43 de inși«.

— **Alegere de învățător.** Din Mercina ni-se scrie că alaltăieri a fost ales, cu mare majoritate harnicul tânăr Mihai Vorțian, român bun și cu dragoste de neam.

Felicitările noastre.

— **Advocat român în Borgo-Prund.** Ni-se scrie că tânărul avocat d. Dr. Iuliu Vula, care de curând a făcut cenzura la Târgu-Mureșului, își va deschide cancelaria advocației în comuna Prundul Bârgoului, unde până acum n'am avut avocat român.

— **Mulțămită publică.** Marele mecenat al neamului dl Vasile Stroescu a binevoit a dăru pentru »Fondul zidirii bisericei« din Muncel, tractul protopresbiteral al Lupșei frumoasa sumă de 500 coroane.

Pentru nobila faptă în numele parohienilor mei vin să exprim marelui binefăcător și pe calea aceasta cele mai profunde mulțămite. Muncel, în 12/25 Iunie 1910. Ioan Handa preot.

— **Promoțiune Valeriu Hango,** fost stipendist al Fundațiunii Gozsdu, a fost promovat Duminecă la universitatea din Cluj doctor în drepturi.

— **Un accident al aeroplanului Vlaicu.** Din București ni-se scrie: Vineri și Sâmbătă, inginerul Vlaicu a continuat experiențele de sburat cu aeroplanul său pe platoul dela Cotroceni.

De dimineață dânsul a efectuat mai multe sboruri la o înălțime de 40-50 c. m., făcând școală de pilotaj. Într'unul din aceste sboruri, el s'a ridicat până la trei metri înălțime, dar a aterisat repede.

Incurajat de succesele obținute dimineață. Vlaicu a încercat după amiază, pela orele 7 un nou sbor în fața AA. LL. RR. principele Carol și principesa Elisabeta și a mai multor ofițeri.

Înainte de a se urca în aeroplan aviatorul și-a vizitat mașina cu atenție, după ce și regulase motorul la 22 H. P. putere, dând helicei o forță de 400 învârtituri pe minut.

După mai multe exerciții pe teren, inginerul Vlaicu a încercat un sbor, care odată cu primul succes; l-a adus însă și un accident destul de grav.

Dând o forță prea mare motorului și manevrând prea brusc cârma de profunzime, el s'a ridicat dintr'odată la o înălțime de aproape 10 metri. Voind să oprească urcatul și să continue sborul în linie dreaptă, el a greșit maneva scoborând brusc cârma de profunzime. Din această cauză aeroplanul a căzut la pământ dela aceia înălțime. Căderea, deși nu tocmai verticală, a

fost totuși așa de bruscă, încât aparatul a fost deteriorat.

Postamentul de frasin pe care era așezat motorul a fost fărâmat și motorul s'a deplasat căzând aproape afară. Alte părți ale aparatului au fost de asemenea stricate; aripile au rămas neatinse. Unele părți ale motorului au fost de asemenea stricate.

Păgubele sânt de vre-o 2000 lei și repararea aeroplanului și a motorului va necesita cel puțin 3 săptămâni de zile.

În ce privește pe d. Vlaicu, a scăpat aproape neatins. D-sa a fost ușor atins la cap de tubul de aluminiu care l-a făcut un mic cucul.

În momentul căderii, d-sa și-a păstrat tot sângele rece și a avut prezența de spirit să oprească motorul.

Până când cei de față să-l vină în ajutor, inginerul Vlaicu a ieșit singur de sub aparat, și cu mult calm, după ce a examinat aparatul, a exclamat: »Alte trei săptămâni de lucru«.

A. S. R. Principele Carol, care a alergat cel dintâi lângă aviator, după ce l-a felicitat de zborul efectuat și că a scăpat neatins din acest accident, l-a consolât spunându-i:

— Până ca să devi un bun pilot, trebuie să strici patru aparate!

Prințul Carol l-a mai spus să nu se descurajeze, succesul final fiindu-i asigurat.

Supt supraveghierea d-lui Vlaicu, aparatul deteriorat a fost transportat la arsenalul armatei, unde va fi reparat.

Imediat ce reparațiile vor fi gata, d. Vlaicu va relunge experiențele.

După însăși declarațiile curajosului aviator accidentul se datorește unei greșite manevrări a cârmei de profunzime.

— **Dela români din Basarabia.** În ziua de 7 Iunie st. v. a apărut la Chișinău primul număr al ziarului »Bassarabeț« supt conducerea cunoscutului publicist basarabean Alexis Nour. Acest ziar se va ocupa mai de aproape de interesele românilor din Basarabia.

Senatul universitar din Odessa a decis înființarea unei catedre speciale de drept basarabean la facultatea juridică din acest oraș.

— **O circulară.** »Gaz. Tr.« publică în numărul său de Duminecă o circulară a dieceziilor Orăștilor.

Constatăm că această circulară ni-s'a trimis și nouă, dar n'am publicat o — fiind tipărită în tipografie străină.

— **Studiile arheologice la Mangalia.** Din Constanța ni se scrie:

Di Diamandi directorul revistei »Democrația Română« din București, s'a stabilit la Mangalia pentru 15 zile, spre a studia movilele cere împresoară acest oraș. În aceste movile s'au găsit adeseori remarcabile sacrofagii în cripte de peatră, de un deosebit interes pentru lumea istorică și arheologică.

— **Examen în Bistrița.** Ni-se scrie: Duminecă la 12 Iunie a. c. s'a ținut examenul la școala română din Bistrița, durere însă, deși acest examen s'a ținut Duminecă, când nu ar fi trebuit să fim ocupați cu multe lucruri, la acest examen afară de domni preoți și Domnul Ioan Lazar candidat de avocat, nici un înțeles și dacă copartele. Examenul a fost declarat bun, și dacă copartele și-au atârnat de bine și românește ca ungurește s'ar fi putut declara foarte bun. Cu regret trebuie să spun, însă, că copiii din clasa IV și V la în-

trebările puse românește din geografie au răspuns mai numai unguin!!! domnul protopop a insistat foarte mult să răspundă în limba română răspunsurile au fost foarte slabe. Va să zică în limba ungurească de rost, fără înțeles a detri-mentul limbii române? **Corresp.**

— **La fondul steagului »Reuniunii mese rilașilor români sibiensi«,** au mai dăruit: Alexandru Șimon, locot. c. și r., 20 bani; Ilie Măglaș pract. cul. tip., 30 bani; Nicolae Bordea, cismar 20 bani; Nicolae Popovici, șeful Bunilor templieri 25 Bani; Alexandru Marele, călă de prăv Demetriu Opreș, funcț. la »Trânsilvania«, Dr. Victor Rălcu, cand. de adv., câte 20 bani și Victor Tordășianu president, 10 bani.

— **Escursionisti ruși în Serbia.** Secția bancnică a societății orientale pe acțiuni va face o excursie în societatea mai multor savanți, funcționari și dignitari ai armatei în Serbia, unde va petrece două luni pentru a face studii economice și industriale, dar mai ales pentru a cunoaște progresul cultural al sârbilor.

— **Dela Londra la New-york cu un aeroplan.** Un îndrăzneț aeronaut Veimann V. de Londra se pregătește ca la începutul lunii să sboare cu balonul peste ocean până la New-york. Cheltuielile drumului vor fi supt de două mii ziare din Anglia și America. Veimann vrea să facă drumul acesta cu un balon care plănuse să atingă polurile. Pe drum va lua cu sine încă patru tovarăși și va avea în balonului telegraf fără sîrmă, iar patru mii oameni îl vor urma pas cu pas, să nu i se întâmple vre-o nenorocire căzând în mare.

— **Conjurație contra țarului.** Politicul Petersburg crede a fi pe urma unei conjurații drepte contra țarului. Conjurații aveau de să execute planul atentatului cu împăratul țarului la Riga. Mai mulți oameni au suferit și li s'a făcut percheziția domiciliilor procurat în a despre rezultat.

— **Examenul de maturitate în învățator, Gy.** Examenul de maturitate la gimnaziul »S.U. Brașov« s'au sfârșit Sâmbătă de dimineață în rezultat:

Au obținut calculul general foarte bine notii 6 candidați: Lia Marg. Dima, Valeriu Gh. Davidescu, Ioan Herțoaga. Liviu de nyi, Dionisie Nistor.

Calculul general »bine« următorii 10: Ioanovici, Gheorghe Dima, Ștef. Mircea, Popovici, Tarcvin Prișcu, Ioan Sandu, I. Stan Șteflea, I. Zeicu și Nicolae Tandrăg.

Au fost declarați maturi următorii 16: Octavian Acelenescu, I. Bogdan, Gheorghe Ciocoiu, Victor Ciuta, Ioan Cotinghiu, V. Doican, G. Grăgar, Ioan Gavrilăscu, Gh. Murășan, Sept. Pop, Romul Popa, Petru Popovici, Gh. Radu, Eugen Saftu, Oct. Popu și Ioan Stănilă.

2. candidați au căzut din din câte un obiect și au fost aviați la emendarea examenului pe luna Septembrie a. c.

— **Condamnarea lui Hofrichter.** Din Viena se anunță că Sâmbătă, la orele 5 d. a., i-s'a citit locotenentului Hofrichter sentința tribunalului militar prin care e condamnat la 20 ani închisoare grea.

Înainte de amlază s'a adunat o mulțime enormă în apropierea tribunalului militar în așteptarea membrilor tribunalului. După ce mulțimea a văzut că aceștia nu mai sosesc s'a înmănat după amlază s'a adunat din nou în numiilor mici.

La orele 5 fără un stert au sosit tribună ocacători cari după o dezbateră de 29 Mai sentința, care meseri au luat loc președintele și cel 7 judecători. În mijlocul sălii a fost așezată o bancă pentru acuzat. La ușa stătea 2 gornii. Înaintea La orele 10 a început procesul, care era în plină desfășurare și repararea clădirii de automobile.

O ex-teazul publi-ovf
brăcat chipiu pe ju-nat
să se ră sabie, la intrare a dat jos salut pe președinte și apoi îmbrăcat urmă s'a dus în locul destina-
tional; unul dintre ei a desfăcut plin-
tă; un altul care era sentința și a predat-o ju-
rului auditor.

Președintele a scos sabia din teacă, iar gor-
nu sunat de trei ori.
După aceasta a urmat citirea sentinței. Gor-
nu sunat iarăși cu aceasta s'a terminat ac-
uzatul a salut pe judecător și în pași
și a părăsit sala condus tot de aceleași
te.

Uchișter părea liniștit și pregătit la cele
ce se petrecă când a intrat însă în celula
Inceput să suspine și să plângă.
Pe lângă uniforma militărească și-a schimbat-o
cu cea de închisoare. Peste câteva zile dânsul
fi internat în închisoarea din Möllersdorf.

La orele 4 s'a atras atenția că azi se va
citi sentința. Dânsul a primit știrea cu in-
tâns. Mai târziu apoi s'a îmbrăcat pentru
a fi dat în uniformă de gală.

El și-a făcut testamentul și s'a rugat mult.
A fost comunicată atât familiei lui cât
și lui Pressburger. Acuzatul și-a expri-
mă ca să vorbească cu soția lui.

Arhiepiscopul învâțătorilor din tractul
Salon se scrie: Rog se publicați următo-
ră conferința învâțătorilor din tractul
Bucșoșulă la Moneasa în 8/21 Iunie a. c.

În ziua învâțătoarească a fost convocată pe
la 10 a. m., dar fiind comu-
bia ne-am putut aduna vre-o 5 învâ-
ștr, cu trăsările. Chemarea duhului
în ziua aceasta să ține maslu sătesc,
gând fiind împreunat cu utrenie și
alături.

În deschidere președintele despăr-
fuz din Băncășoiu, îi salută pe cei pre-
cerea desnat și dl Iuliu Bodea, administrator
D. Emil edempe comisarul consistorial Co-
le lăm Ostrov. — Dintre membrii
în rezortul învâțătorilor aproape 30 de inși; de
res aproape căci unli dintre membrii erau
cu ur. afară. Obiectele puse la ordinea zilei
d-
Barl, că dintre preoțime nu a luat parte
de Lem, cari se mtrau de serioșitatea și cu-
cauză cu care pertractase chestiile
le.

Vi casierului și bibliotecarului au fost
membri cari nu-și împlinesc dato-
răsi.

După conferința aceasta s'a început cea metodo-
unde Dl comisar de examene ne-a expus,
lucrare frumoasă, toate observările sale fă-
cu ocaziunea examenelor la cari a luat parte.
lucrarea aceasta fie care a putut învăța și
va scăderile proprii ca să se ferească de
viitor. Cu ocaziunea adunării despărță-
lui nostru, Dl părinte Tămășdan et țarsai
ganizat o petrecere dansantă, cu scopul de
a atinge învățătorimea la ea, cugetând că apoi
va putea rehabilita în ochii celor bunl, de
ata nedemnă manifestată cu ocaziunea ulti-
lor alegeri. Văzând însă ținuta demnă a celor
ni dintre învățători (căci, durere, sânt și între
oi rățăcite, ca Nca Petru, Isai Popocz și A.
sudea cari sau vândut dușmanului dl părinte
Tămășdan a comandat jandarmii, în nădejdea
doară prin aceia îi va putea îndemna să ia parte
la petrecerea sa. Bravii noștri învățători însă
parte au plecat numai decât acasă, parte cei cari
să aștepte trenul de dimineața, dar
și de ia parte la petrecerea Dlui Tamașdan
Grec, au rămas în altă sală de unde
să aștepte prin jandarmi.

La ora 10 a. m. s'a deschis ședința d-lui Tămășdan.
Coresp.

socială și artistică.
Bărsan. Ni-se
am al turneului
2 curapuri, 2 paturi, 2 dulapuri, domnul
Mare economisire în spese de transport
Improvizată la dorință prezentăm în persoană bogata no-

Sâmbătă 19)	Iunie v.	Oravița
Duminică 20)		Orăștie
Marți 22		Hățeg
Joi 24		Sebeș
Duminică 27		Făgăraș
Marți 29		Seliște
Sâmbătă 3	Iulie v.	Poiana.
Duminică 4		

ECONOMIE.

Bancă de asigurare românească.
Din Brașov ni-se anunță că adunarea gene-
rală a »Solidarității«, care s'a ținut Sâmbătă
în Brașov, a hotărât cu unanimitate înfil-
țarea unei bănci de asigurare cu capital de
1 milion de coroane.

Hotărârea aceasta s'a adus la propunerea
direcțiunii.

**La Reuniunea română de agricultură din
comitatul Sibiu»** au fost primiți următorii
membri ordinari, înscriși cu prilejul sărbării po-
milor din Mag și anume: George Mihă și Vasile
Părăianu, învățători; Nicolae A. Oana, polițai,
Savu Sasu, vice primar, Stefan Sasu Dițu, primar,
Nicolae Tarcea Prințu, proprietar, toți din Mag;
Ioan Câmpianu, vice-notar în Săcel; Ioan Dacu,
învățător, Ioan Irimie și Moise Munteanu, ambii
economi și toți d'n Amnaș, iar membru pe viață
cu taxa de 80 cor. plătită avocatul Dr. Nicolae
Petra din Săliște.

Plata grânelor din Aradul-Nou

20 Iunie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 300 mm.	10.80—	11.30
orz mm.	6.10—	—
ovăs mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
pânpșoi 400 mm.	5.30—	5.40

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 20 Iunie 1910.

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Orza nou	
De Tisa — — — — —	23 K. 90
Din comitatul Albei — —	22 » 90
De Pesta — — — — —	22 » 90
Bănățănesc — — — — —	24 » 40
De Bacica — — — — —	23 » 40
Secară de calitate I. — —	14 » 20
Orzul de nutreț, calitate I.	12 » 75
Ovăs de calitate I. — — —	14 » 10
Ocuruz — — — — —	11 » —

BIBLIOGRAFII.

La **Librăria Tribunei** s'a află de vânzare:
Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil porto Nr.
1 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil.
porto. Nr. 2 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 +
10 fil. porto Nr. 3 Vol. 2.

Pr. D. Voniga. Mizerie, boală, crimă și dege-
nerare sau Alcoolismul și urmările lui. Din punct
de vedere economic, igienic, moral și național.
Conferință pentru combaterea alcoolismului 160.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare, +
10—20 fil. porto:

Olariu I. Dr. Scrierile părinților aposto-	1.50
Olariu I. Dr. Evangheliile după Matei,	
Marcu și Luca	5.60
Olariu I. Dr. Evangheliile după Ioan	3.—
Explicarea psalmilor din	
orolog	5.—

Olariu I. Dr. Intoducer în cărțile sante ale T. V. și N. ed. II	5.—
Olariu I. Dr. Manual de Teologie dog- matică ortodoxă	10.—
Olariu I. Dr. Epistola S. Apostol Pa- vel către Romani, Corinteni, Galateni și Efezeni	10.—
Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Cuvân- tări bisericești	3.—
Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Uni- nea românilor din Transilvania cu bise- rica romano-catolică supt împăratul Leo- pold I	2.50
Andrei Ghidiu și Iosif Bălan.	
Monografia orașului Caransebeș	3.—
Avram Corcea, Balade populare	1.60
Inimicul soacrelor, Comedie într'un act	—20
Scene din viața militară, de N. Stupariu	
locotenent.	—40
Estras regulamentul dînserviciului de câmp	—06
I. Balan, Nazarenismul. Istoria și ființa lui	2.—
» Fizica pentru școalele populare partea I	—50

Posta Administrației.

Sergius Catilina, Blaj. Am primit 2 cor. abo-
nament până la 20 Iunie a. c.
Oficiul parochial gr. cat. Iseroni. Aveți de plătit
7 cor. până la 1 Iulie 1910.
Solomon Bistrea, Maclova. Ziarul îl trimitem
tot cu prețul avut.

Posta Redacției.

F. în A. Adresa n'o mai știm. A plecat de
curând în Franța.

Redactor responsabil: Iuliu Glurgiu.
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

C. ROTH
fabrică de salamă și articlii de cărnărie
Sibiu-Nagyszeben, Reispergasse 8.



Recomandă specialități de pri-
ma calitate de cărnați, slănină
și articlii de cărnărie, precum
carne fină (kaiserrleisch), cîrnaț,
slănină cu alu, gardine afu-
mate, șuncă, limbă; în sezonul
de iarnă măieși și sîngerete,
specialități de măieși și sîn-
gerete, paștete de carne și
caș de porc; slănină pentru
muncitori în cantitate de peste
25 klg., și untură curată de
porc topită în vase, ș. a.
La comande mari prețuri reduse.
Expediare cu poșta sau cu trenul. - Serviciu
prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și cu alte
informațiuni la dorință servim gratis și franco. Toate
comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

**Credit pe ipotecă, pe cambliu
și pentru oficianți
mijlocește**

Herzog Sándor
A R A D,
str. Weitzer János 15.
Telefon nr. 376.

Licitațiune minuendă.

Pentru zidirea de nou a unei case bisericesti ce este destinată pentru școala din Kiszindia ppresbiteratul Buteni, pe baza plan-proiectului de spese aprobat de Ven. Conzistor diecezan No. 4012—1908 se publică licitațiune minuendă.

Termenul de licitațiune sub conducerea P. O. D. Iuliu Bodeș, administrator ppresbiteral se deține pe ziua de **19 Iunie / 2 Iulie Sâmbătă** la 2 ore p. m. în localitatea școalei din Kiszindia.

Prețul de esclamare face 9011 Cor. 72 fil.

Doritorii de a licita au să depună un vadiu de 10% din prețul strigării înainte de începerea licitațiunei, în bani gata ori libele de depuneri pe numele licitantului.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a primi pe acel reflectant, în care va avea mai multă încredere.

Proiectul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parochial în Chisindia.

Intreprinzătorii nu pot prefinde diurne ori spese pentru participare la licitațiune.

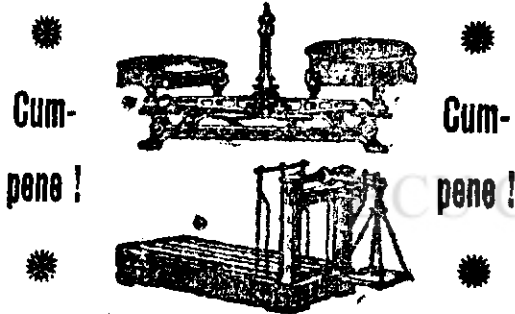
Chisindia, 1910 din ședința comitetului parochial dela 7 Iunie a. c.

Lazar Oprea,
prezid. com.

Mihai Mihutiu,
notar.

În atențiunea proprietarilor de cumpene!

Am onoare a face cunoscut on. public că am deșis cu succes bun repararea și pregătirea cumpenelor la școala industriașă și de metalurie din Arad și astfel ca reparator calificat pentru repararea cumpenelor primesc repararea a tot-felul de cumpene ș. a. cumpene cu brațe egale, în forma



de pară, — zecimală, — centimale și pentru trăsuri, precum și semnarea p-ntuală a podurilor de 20, 10, 5, 2, 1 — și 1/2 kg și legalizarea lor. —

Rugând binevotitorul sprijin, sunt cu d. simă:
LUDOVIC SIRBU lăcătar și măjer diplomat,
D E V A, Laktanya-u: nr. 6.

INSERTIUNI

se primesc cu prețuri moderate la administ. „Tribunei“ Arad

Medic român în Karlsbad.

Dr. ENEA NICOLA

KARLSBAD,

sa mutat în casa „Billroth“ lângă Sprucei.

Atrag atențiunea onoratului public asupra atelierului meu de **spălătorie și colorare chimică** existent de peste

50 de ani

cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.

FEICHTINGER J.

Kolozsvár

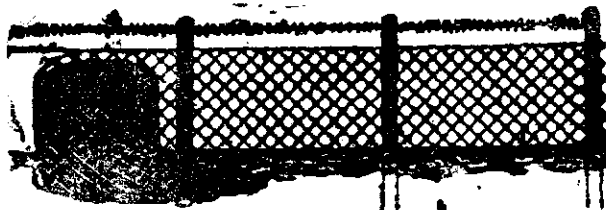
Str. Paris 5. Telefon —

Klein István

Prima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sirmă, coarde de oțel pentru paturi și site etc. în

Seghedin — Szeged, Kelemen-u. nr. 4.

Telefon Nr. 242. — Fond. în a. 1840.



10 m. de sirmă pentru gard dela 30 fileri în sus.

Fabricatele mele în privința durabilității și a execuțiunei bune concurează cu cele fabricate de acest solu. — Serviciu conșanțios. Prețurile mele sunt cele mai ref.ine.

Cu prospecte și cu catalog

de prețuri servesc gratuit.

Să fim atenți la firmă!



Să ne ferim de moli!

În institutul de asigurare contra mollor din Oradea-mare a lui

Dozsa János

blănar

Nagyvárad, Passage Sass — în fața teatrului „Urania“.

Se îngrijesc pe lângă prețuri convenabile, blane pentru femei și bărbați și blane de călătorie, covoare, boale și manșoane.

Magazin asigurat contra focului.

Asudarea mânilor! Asudarea picioarelor! Asudarea subțioarelor!

Încetează în decurs de o oră dacă folosiți:

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autenticate de notarul public

Stim. die farmacist! Medicamentul „SUDORAN“ comandat dela Dta, vă măriu isesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la „Duhul sfânt“ Szombathely. Nu pot întrelăsa că nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale „SUDORAN“ contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inetr., R.

St. Die! Din „SUDORAN“, jeac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuori am procurat înă pentru 3 persoane, și întrebându i despre rezultat, l-au lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Die apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru „SUDORANUL“ d-tale Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlufe — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Die apothecar! Am primit „SUDORANUL“ comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrisă, îl află de nep-rețuit Cu stimă F. E. coafăr, F.

Așa zisul „SUDORANUL“ contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot reco nanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât „SUDORANUL“ întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Îți datorez n-ultămăită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apothecar în Szombathely.

Prețul unul flacon 1 cor. 30 fil. dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai „SUDORAN“ prov. cu marcă să se primească.

Báró Kemény József. Fabrică de mașini „HUNGARIA“ societate comandită Déva.

Pregătește și ține în depozit:

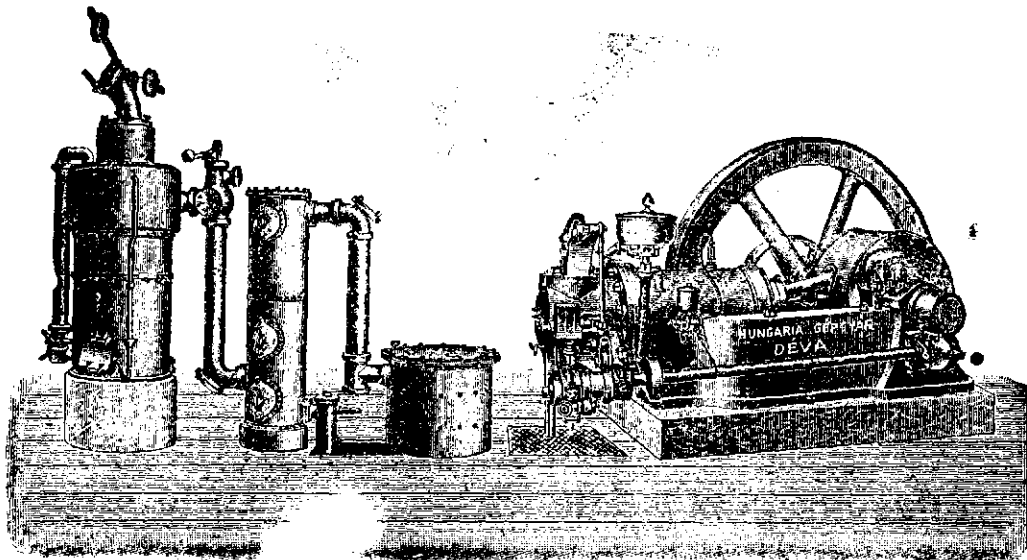
Tot-felul de mașini economice.

Garnituri de motoare cu benzin și ulei pentru trierată, în toată mărimea. Tot-felul de motoare stabile și mașini cu aburi de 1 cal putere și până la 500.

Plănuirea de stabilimente pentru lumină electrică și pentru putere transpunătoare, instalarea castelelor și economiilor cu lumină electrică. Plănuirea și construirea de mori pentru urluit, măcinat și cherestrăe. Apaducte și fântâni.

Recomandă fabrica sa aranjată modern cu deosebire pentru repararea a tot-felul de mașini economice și a alte mașini și automobile. — Specialități: instalarea a camere răcoritoare, stabilimente pentru fabricarea de ghiață, lăptării și fabrica de cașuri și repararea canelor.

Stațiuni de automobile.



Frații Burza

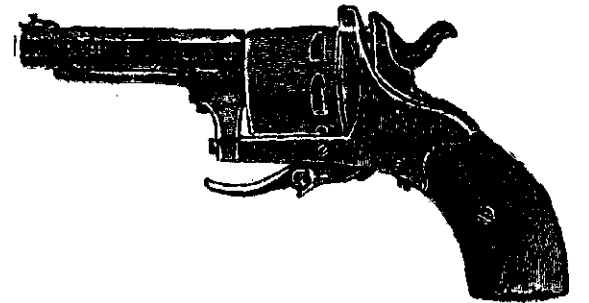
Firmă românească!

Nr. telefonului 601.

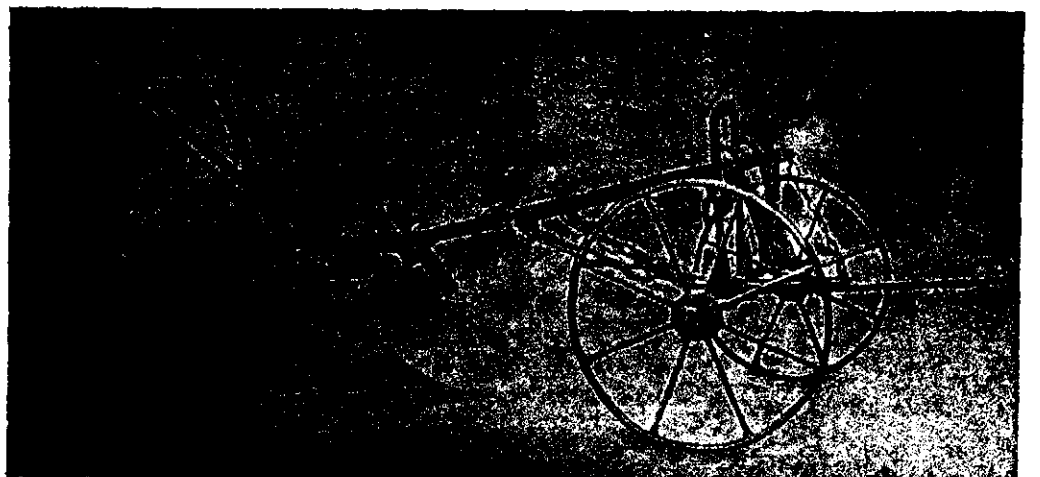
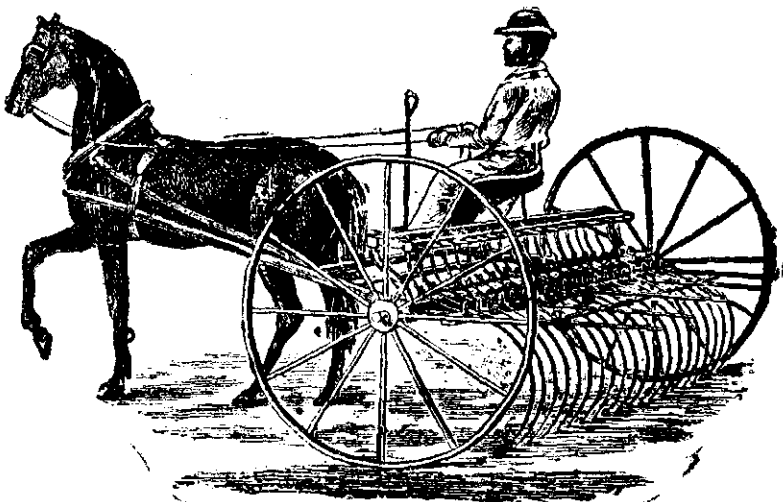
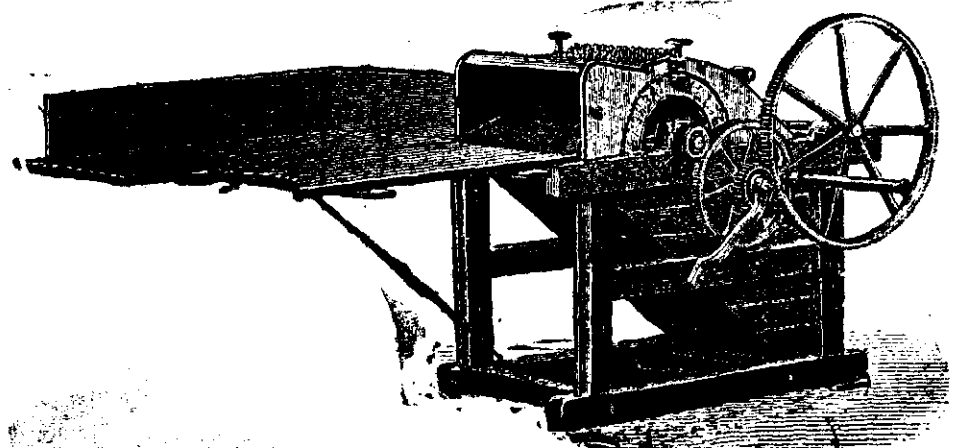
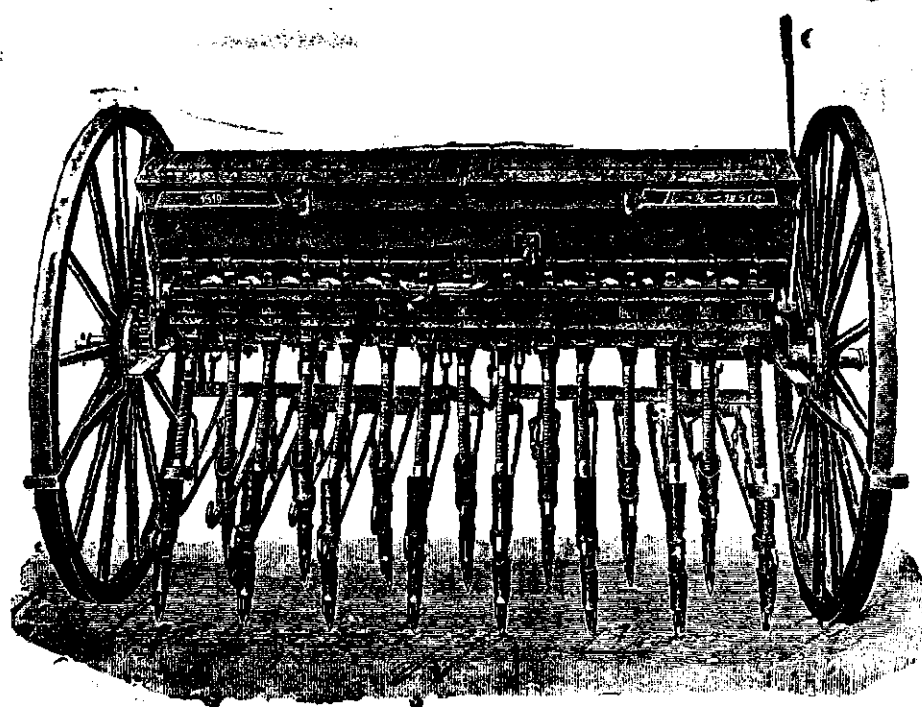
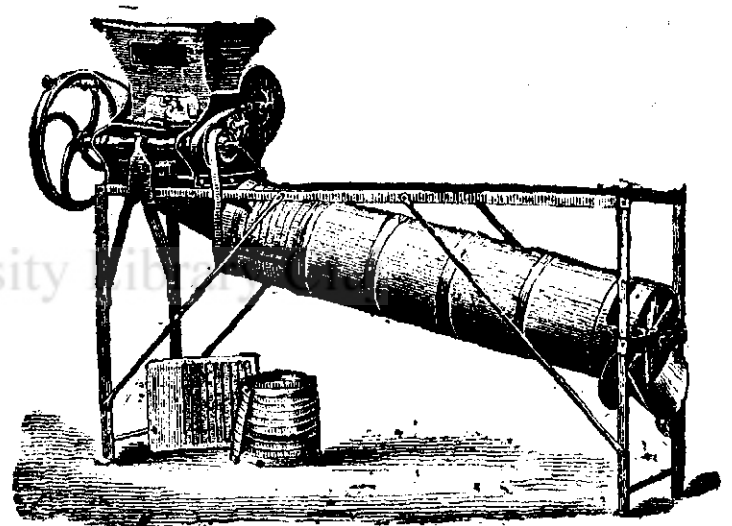
Arad, Boros Béni-tér Nr. 1.



Recomandă magazinul lor bogat atortat de
ferării, arme și tot-felul
de mașini agricole :-:



că prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate. — Catalog trimitem gratuit.
Agentura generală a fabricii de mașini Nicolson din Budapesta pentru garnituri de trierat și orice mașini agronomice.



2 Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre.

== Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. ==

LIMONATA KRISTÁLY



se poate purta în buzunar,
e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește —
— fabrica de limonată Kristály a lui —

KERTÉSZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.

Prospect de prețuri
pentru produsele de primăvară a „asocia-
țiunii pantofarilor din Arad”.

Botine pentru femei:
Pantofi din păsă . . . fl. 1,50
Pantofi de piele de vacs dela . . . 2.— în sus
Botine . . . Regate . . . 2,80 . . .
 » chevreux . . . 4,50 . . .
 » vacs cu șiret dela . . . 3,60 . . .
 » chevreux cu șiret . . . 5,50 . . .
 » de vacs cu nasturi . . . 4,80 . . .
 » chevreux dela . . . 6,50 . . .

Botine pentru bărbați:
Cu țug simplu, piele de vacs fl. 3,30
 și fețe . . . 4.—
Bergsteiger din piele cu lustru . . . 4,80 în sus
Cu țug simple ușoare ca un
fulg pentru bolnavi dela . . . 5.— . . .
Bergsteiger de chevreux . . . 6,50 . . .
Cu țug piele de box . . . 5,80 . . .
Bergsteiger piele de box . . . 6,20 . . .
 chevreux bună dela . . . 7,80 . . .
Pantofi de chevreux . . . 5.— . . .
Ținem în depozit toffelul de ghețe pen-
tra copii. La comande din provincie să
se edscrie urma piciorului pe o hârtie.
Comande contra ramb. necorespunzând
și însoțite în curs de 8 zile se schimbă.

Cea mai ieftină sursă pentru
cumpărat

săpunuri

pentru gospodărie, săpu-
nuri de toaletă, parfumuri,
și orice articole pentru spălat.

Luminări

de stearină și ceară pentru
biserici; e fabrica de săpun
a lui

Lorencz Károly,

Arad, Str. Forray p. Nadasdy.

Intemeiată la 1880.

Intemeiată la 1880.

Prima fabrică de ciment, gips și
teracotă din Seghedin—Szeged a lui

Landesberg Mór

— Anteprișă de asfaltare. —

Primește orice lucrări din acest ram, ca:
terase, canalizări, instalări de burlane din ciment
usucarea pereților umezi, pavare fabricelor și a.

Plăci de marmoră și ciment
de diferite forme și culori în fabricație proprie.

Atelier de gravură lucrări de sculptură în ciment
piatră artificială și teracotă.

Scări din marmoră artificială.

Bănci, Pedestale și Balustrade lustruite.

Mare asortiment de cuptoare din țiglă.

Material de edificat. Singur reprezentant al cimen-
tului de Beocini, Românesc și Portland. Var în bu-
căți sau stins se trimite cu vagonul la orice gară.

Material pentru asfalt. Plăci de acoperit din asfalt.

Impletituri din trestie. Plăci de cătran.

Praf de piatră pentru frontispicii.

Material și țigle rezistente focului.

Păreți Rabitz. Țevi din beton cu brlu.

Țevi din conforment de piatră. Plăci de faianță.

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Flescher-gasse Nr. 7—9,
at d-net **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele
de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e
liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc toffelul de reparaturi și transformări;
pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot felul de reticole, genți
pentru dame, moderne și prima calitate.

Hoffmann Sándor Arad, palatul teatrului.

≡ Au sosit toate noutățile de primăvară : ≡

Materii admirabile în cele mai noue culori.

POSTAVURI
pentru talii.
DELINURI.
ȘALURI.
ROCHII de desupt.

CIORAPI
mai iefteni ca ori-unde
CONFEȚIUNI
pentru femei și fete.
ALBITURI.

PANZE.
BRODERII.
DANTELE.
ȘINOARE etc. etc.
TRUSOURI.

ADJUSTĂRI
(DECORAȚII)
pentru haine.
Rog să binevoiți a privi
vitrinele mele.

„MATCA“

Institut de credit și economii în Cebe.

CONVOCARE.

Onorații membrii ai institutului de economii și credit »MATCA« societate pe acții, sunt invitați prin aceasta a participa la

Adunarea generală extra-ordinară

care se va ținea **Marți în 29 Iunie / 12 Iulie** (Sf. Petru și Pavel) la 2 ore p. m. în biroul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
2. Constituirea.
3. Modificarea § 88 din stat. institutului.

Cebe, la 22 Iunie 1910.

DIRECȚIUNEA.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și meșteru pietar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate propriu zis: marmură, labrador, granit, stent etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Căpătările Centrale:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.



• STEIN MIKLÓS •

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. - Magazin: Teleki-u. 33.



Recomandă fierarilor și comerțanților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sasutca Nr. 7.